

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 109/2025-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Fakultná nemocnica s poliklinikou J. A. Reimana Prešov**, Jána Hollého 14, Prešov, IČO 00 610 577, zastúpenej Advokátska kancelária GOGA a spol., s.r.o., Kupeckého 4, Košice, proti uzneseniu Okresného súdu Poprad č. k. 17Cpr/20/2020-433 z 1. októbra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 3. januára 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením okresného súdu č. k. 17Cpr/20/2020-433 z 1. októbra 2024. Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Okrem toho žiada priznať náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a pripojených príloh vyplýva, že okresný súd v konaní o neplatnosť skončenia pracovného pomeru (v poradí druhým) rozsudkom č. k. 17Cpr/20/2020-325 z 28. marca 2023 určil, že dohoda o skončení pracovného pomeru uzavretá 25. septembra 2020 medzi [REDAKOVANÉ] (zamestnancom a žalobcom) a sťažovateľkou (zamestnávateľkou a žalovanou) je neplatná a pracovný pomer žalobcu u sťažovateľky naďalej trvá, a zároveň priznal žalobcovi voči sťažovateľke nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

3. Na základe odvolania sťažovateľky Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 1CoPr/2/2023-369 z 15. februára 2024 zmenil rozsudok okresného súdu tak, že žalobu žalobcu zamietol a sťažovateľke priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

4. V nadväznosti na uvedené okresný súd uznesením č. k. 17Cpr/20/2020-395 z 28. mája 2024 vydaným vyšším súdnym úradníkom rozhodol, že žalobca je povinný nahradiť sťažovateľke trovy konania 4 005,26 eur, „*ktoré je povinný zaplatiť k rukám zástupcu žalovaného v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia*“.

5. Proti uzneseniu okresného súdu (bod 3) žalobca podal sťažnosť, v ktorej namietal nesprávny výpočet náhrady trov konania a s poukazom na svoju nepriaznivú finančnú situáciu, ako aj postavenie slabšej strany sporu žiadal, aby okresný súd využil oprávnenie podľa § 257 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) a náhradu trov konania nepriznal.

6. Okresný súd uznesením č. k. 17Cpr/20/2020-443 z 1. októbra 2024 vydaným sudcom uznesenie okresného súdu (bod 3) zmenil tak, žalobca je povinný nahradiť sťažovateľke trovy konania v sume 4 005,26 eur „*k rukám právneho zástupcu žalovaného, všetko v mesačných splátkach vo výške 40,- eur, vždy do 25-teho dňa toho ktorého mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti tohto uznesenia až do zaplataenia s tým, že omeškanie s plnením čo len jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia*“. Podľa názoru okresného súdu „*majetková situácia žalobcu tomuto neumožňuje jednorazovo zaplatiť trovy konania. Žalobca má príjem 901,15 eur netto, má dve maloleté deti, žije s rodinou spolu s rodičmi žalobcu, pričom na chod domácnosti rodičom prispieva sumou 300,- eur mesačne. Žalobca nie je schopný zaplatiť jednorazovo trovy konania bez toho, aby vážnym spôsobom nebolo zasiahnuté do zabezpečenia základných životných potrieb žalobcu a jeho rodiny.*“.

II.

Argumentácia sťažovateľky

7. Sťažovateľka ználad judikatúry ústavného súdu týkajúcej sa prieskumu rozhodnutí o trovách konania (II. ÚS 255/2023) v ústavnej sťažnosti [čl. 127 ústavy a § 122 a nasl. zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)] poukazuje na to, že okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia jasne uviedol, že „*21. Výrok o základe nároku na náhradu trov konania je právoplatný, nemožno ho zmeniť v rámci sťažnostného konania na rozhodnutie podľa § 257 Civilného sporového poriadku tak, že stranám sporu náhradu trov konania nepriznáva.*“. Preto považuje za prekvapivé a arbitrárne následné rozhodnutie okresného súdu o povolení zaplataenia trov konania formou splátok a za exces ich výšku, ktorú okresný súd určil sumou len 40 eur mesačne, čo znamená, že sťažovateľke ako úspešnej strane sporu bude protistrana platiť trovy konania viac ako 8 rokov! Uvedeným tak došlo k popretiu princípu kontradiktórnosti civilného sporového konania a rovnosti strán, keď sťažovateľka nemala objektívne možnosť zaujať postoj k takejto žiadosti žalobcu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka porušenia základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu č. k. 17Cpr/20/2020-443 z 1. októbra 2024 vydaným sudcom, ktorým zmenil vykonateľnosť

uznesenia okresného súdu o výške náhrady trov konania vydaným vyšším súdnym úradníkom (body 4 a 6).

9. Napadnuté uznesenie okresného súdu sťažovateľka považuje za prekvapivé a arbitrárne, porušujúce princíp kontradiktórnosti civilného sporového konania a rovnosti strán (bod 7).

10. Ústavný súd v prvom rade zdôrazňuje, že ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (I. ÚS 311/05). Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neudržateľné (IV. ÚS 43/04). O svojvôli (arbitrárnosti) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (III. ÚS 264/05, ZNaU 100/2005).

11. Rovnosť účastníkov v konaní (čl. 47 ods. 3 ústavy) súd zabezpečuje vytvorením rovnakých procesných možností na uplatnenie ich práv a plnenie ich povinností. Podstata tejto ústavnej zásady spočíva v tom, že všetci účastníci konania (osobitne strany civilného sporového konania) majú rovnaké procesné práva a povinnosti, ktoré uplatňujú a plnia za rovnakých procesných podmienok bez zvýhodnenia alebo diskriminácie niektorej z procesných strán. Nerozhoduje procesné postavenie alebo procesná pozícia účastníka (strany sporu), nie je podstatné ani to, ktorý z účastníkov (sporových strán) sa stane žalobcom a ktorý z účastníkov je žalovaný (m. m. PL. ÚS 43/95, II. ÚS 35/02, II. ÚS 121/02, II. ÚS 135/05, IV. ÚS 126/09). Táto ústavná zásada zaručuje len procedurálnu rovnosť v určitom konaní, nie „rovnosť“ v zmysle rovnakého či dokonca želaného výsledku pre každého účastníka takéhoto konania. Aplikácia princípu rovnosti zbraní v postupe konajúceho súdu má zaručiť rozumný stav rovnováhy, v ktorom protistrana môže reagovať na relevantné argumenty druhého účastníka konania, z čoho vyplýva, že je na uvážení konajúceho súdu, či bude predstreté argumenty považovať za podstatné a ako také ich predloží ku konfrontácii druhej strane. Konajúci súd totiž popri rovnosti účastníkov konania musí zaručiť aj plynulosť a rýchlosť konania, čo predpokladá selekciu len podstatných argumentov, ktoré bude súd predkladať na vyjadrenie protistrane (III. ÚS 402/08, ZNaU 25/09). Z uvedeného vyplýva, že zásada rovnosti účastníkov konania nie je absolútna. Procesnú rovnosť nemožno vykladať tak, že by zákonodarca nemohol stanoviť rozdielny rozsah procesných práv a povinností v rôznych druhoch konania, musí však rešpektovať rovnaký rozsah procesných práv a povinností v konaniach so zhodným predmetom konania.

12. V posudzovanom prípade ústavný súd nezistil nič, čo by signalizovalo taký podstatný zásah okresného súdu do procesných práv sťažovateľky, ktorý by mal základ v znevýhodnení alebo diskriminácii sťažovateľky oproti druhej strane sporu.

13. Ústavný súd poukazuje na zákonnú úpravu, podľa ktorej vykonateľnosť je vlastnosť súdneho rozhodnutia ukladajúceho povinnosť plniť, ktorá spočíva v možnosti jeho priamej a bezprostrednej vynútiteľnosti zákonnými prostriedkami (§ 232 ods. 1 CSP). Ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak (§ 232 ods. 2 CSP). Lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu (§ 232 ods. 3 CSP). Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa

spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia (§ 232 ods. 4 CSP).

14. V zmysle síce staršej, ale stále relevantnej judikatúry (R 87/1966) súd môže určiť, že peňažné plnenie možno uskutočniť v splátkach, pričom táto časť výroku rozhodnutia súdu musí byť podložená zistením všetkých potrebných skutočností. Súd pritom osobitne zohľadňuje aj povahu prejednávanej veci, povinný nárok a osobné pomery sporových strán.

15. Po preskúmaní odôvodnenia napadnutého uznesenia okresného súdu v kontexte obsahu sťažnosti žalobcu (t. j. protistrany) ústavný súd konštatuje, že nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup okresného súdu nemajúci oporu v procesnom kódexe – Civilnom sporovom poriadku, ktorý vykonateľnosť súdneho rozhodnutia upravuje v § 232 (bod 13). Okresný súd svoje rozhodnutie náležite odôvodnil poukazom na nepriaznivú finančnú situáciu žalobcu a jeho rodinné pomery. Na uvedenom závere ústavného súdu nič nemení skutočnosť, že okresný súd v bode 23 napadnutého uznesenia uviedol „*U žalobcu ide o prípad, kedy je namieste aplikácia § 257 Civilného sporového poriadku.*“, ktorú v bode 21 napadnutého uznesenia vylúčil (bod 7).

16. Neobstojí ani námietka sťažovateľky, že nemala objektívne možnosť zaujať postoj k takejto žiadosti žalobcu, keď z bodu 3 napadnutého uznesenia okresného súdu jasne vyplýva, že k sťažnosti žalobcu (bod 5) sa písomne vyjadрила.

17. Medzi uznesením okresného súdu a obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení.

18. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

19. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v petite nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. februára 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu